

SUKOBI U DEBATI

Cilj	<ul style="list-style-type: none">• Debatanti će unaprijediti svoje sposobnosti izgradnje argumenata i pobijanja• Debatanti će naučiti kako bolje izvoditi obrane i napade u svojim govorima
Ishodi	Nakon sudjelovanja na sastanku debatant će moći: <ul style="list-style-type: none">• Objasniti sadržaj debalnog slučaja• Prepoznati <i>sukob</i> između argumenta i pobijanja na odabranim tezama
Materijali	
Način održavanja	Online u stvarnom vremenu
Metoda	Rasprava, predavanje, samostalan rad, izlaganje
Procijenjeno vrijeme održavanja	40 min

UVOD:

Objašnjenje argumenta te pobijanje argumenata jedna je od ključnih vještina koju debatant treba imati. Vježbe gradnje argumenata i pobijanja primjerene su radu kluba namijenjenom za početnike i nastavljače podjednako, pa je stoga važno s debatantima raspravljati o tome što su im najveći problemi u gradnji argumenata te njihovom pobijanju kako bi mogli postati što uspješniji. Danas ćemo se baviti glavnim zadatkom u debati, **pronaskom i razvijanjem sukoba** iz kojega proizlaze argumenti i pobijanja.

U debatama s dužim periodom pripreme, možemo pristupiti velikom broju informacija i izvora. To nam može jako pomoći ako nismo upoznati s tezom koja nam je zadana. Ali to također može i naškoditi! Kako? Kad imamo do tjedan dana za pripremu, vjerojatno ćemo pokušati doći do što više materijala vezanih uz tezu. Zbog toga ćemo imati pravu malu planinu materijala za pročitati. Dok biramo što je zapravo bitno, lako je izgubiti iz vida ono što nam treba da bismo pobijedili u debati. Kako se to ne bi desilo, moramo prepoznati **sukob u debati**. Upravo zbog toga se vodimo **strukturuom argumenata te matricom pobijanja iz kojih proizlazi sukob u debati**.

U debati je lako raspravljati oko svega što naši suparnici kažu. Mogli bismo dovesti u pitanje istinitost svih njihovih primjera. Mogli bismo se sukobiti sa svim njihovim argumentima. Mogli bismo čak i dokazivati da su krivo postavili debatu. Vjerojatno ćete izabrati bar jednu od ovih opcija u svakoj debati. U biti, često se morate uspješno sukobiti sa većinom suparničkih argumenata i primjera kako biste pobijedili, ali dok to činite, lako je zastraniti od onoga što teza postavlja kao pitanje pred obje ekipe.

Primjer sukoba u tezi

Teza: Ovaj dom bi učinio glasanje na izborima obaveznim

U debatama na ovu tezu, podaci o izlaznosti birača na izbore u raznim zemljama će se skoro uvijek pojaviti.

Afirmacija će najvjerojatnije tvrditi da je izlaznost birača u zemljama gdje je glasanje obavezno veća nego u zemljama gdje nije. Propozicija bi tada mogla zaključiti da će obavezno glasanje potaknuti veću izlaznost i veći interes za političke procese.

S druge strane, **negacija** bi mogla utvrditi da su afirmacijski podaci netočni. Negacija bi mogla ponuditi mnogo protuprimjera, ili čak dovesti u pitanje metode istraživanja korištene za dobivanje podataka koji povezuju obavezno glasanje sa većom izlaznosti na izbore.

Ako debata započne na taj način, obje ekipe će na kraju raspravljati oko hrpe primjera i pokušati pokazati da njihova strana dovodi više birača na biračka mjesta na dan izbora – ali sukob u tezi bit će potpuno promašen. Zašto? **Glavni sukob** u ovoj debati bi trebao biti vrijednosni odnosno principijelan.

Afirmacijski je princip da je glasanje građanska dužnost koju dugujemo svojoj zajednici jer se koristimo raznim vladinim politikama koje nam donose mir i stabilnost.

Negacijski je princip da je smisao demokracije maksimizirati našu mogućnost da donosimo odluke, a to uključuje želimo li glasati ili ne.

Izlaznost birača samo je jedan od mnogih dokaza kojima bi se obje strane mogle poslužiti, ali dokazivanje veće ili manje izlaznosti neće vam pomoći ukoliko ne učinite dvije stvari:

- a) povežete ga s osnovnom vrijednošću za koji se vaša strana zalaže
- b) dokažete važnost vrijednosti koju branite

Dakle, puno je bolje prepoznati **sukob u debati** i fokusirati svoje argumente na njega. Prepoznavanje sukoba također vam omogućava da nađete relevantne argumente za svoju stranu.

Debatanti se mogu zapitati Je li prepoznavanje sukoba sve što im je potrebno? Odgovor je ne . Ekipe trebale koristiti snažne primjere ili podatke iz materijala koje pročitaju, ali istraživanje ne bi smjelo biti jedina stvar na koju obraćate pozornost tijekom pripreme.

Valja imati na umu da debatni suci svoje presude donose na temelju sukoba koji su se dogodili u debati, koje nazivamo i *clashes*.

Trajanje: 10 min

Aktivnost voditelja i debatanata: Voditelj s debatantima moderira raspravu o iskustvima i najvećim problemima s kojima se susreću pri izgradnji argumenata te pobijanju argumenata te prepoznavanju *sukoba u debati*.

Trajanje: 7 min

Aktivnost voditelja i debatanata: Voditelj učenicima zadaje zadatak osmišljavanja objašnjenja argumenta na samostalno odabranu tezu i pripadajuću pretpostavku argumenta. Debatanti mogu zadatak rješavati samostalno ili u grupi, te se trebaju voditi dolje navedenim potpitanjima za objašnjenje argumenta.

Objašnjenje argumenta

ZADATAK: Potpitanja koja su pred vama će vam služiti da što bolje raspišete i iznesete dio argumenta "objašnjenje"

1. Što je to o čemu pričam (npr. konkurentnost, pravo na izbor, uloga države, zaštita manjina...)?
2. Zašto je to općenito bitno?
3. Zašto je to bitno unutar ove debate?
4. Kako to postiže samo naša strana u ovoj debati?
5. Koga se to tiče? (npr. učenici osnovnih škola, potplaćene žene, umirovljenici...)

6. Na koji konkretan način ih se tiče?
7. Koji je učinak na te ljude ukoliko se naš argument ostvari (kako im se poboljšava kvaliteta života, kako im izgleda život ako se postiže taj argument)
8. Koji je učinak na društvo/državu?
9. Kako je to povezano sa tezom?

Trajanje: 8 min

Aktivnost voditelja i debatanata: Voditelj sluša debatanate koji iznose svoje zadatke te potiče ostale debatanate na komentiranje

Trajanje: 8 min

Aktivnost voditelja i debatanata: Voditelj učenicima zadaje zadatak osmišljavanja pobijanja argumenta na samostalno odabranu tezu i pripadajuću pretpostavku argumenta. Debatanti mogu zadatak rješavati samostalno ili u grupi, te se trebaju voditi dolje navedenim potpitanjima za objašnjenje argumenta.

Pobijanje argumenta

ZADATAK: Potpitanja koja su pred vama će vam služiti da što bolje raspišete i iznesete dio argumenta “objašnjenje”

1. Smisliti napad na pretpostavku
2. Mogući načini pobijanja koje možete koristiti su:
 - Negirati problem
 - Umanjiti problem
 - Problem postoji ali ga afirmacija ne rješava
 - *Postoji bolji način rješavanja problema (predložena strategija pobijanja za WS formatu)*
 - Pretpostavka nije povezana sa tezom

Aktivnost voditelja i debatanata: Voditelj sluša debatanate koji iznose svoje zadatke te potiče ostale debatanate na komentiranje.

Prijedlozi teza:

Napomena: vježbu je moguće izvoditi na tezama za državno natjecanje.

*Napomena: **crvenom bojom** su označene teze koje nisu primjerene za oba formata, već samo za WS format*

TEZA 1: ODB zabranio kockanje/ Treba zabraniti kockanje	PRETPOSTAVKA ARGUMENTA: Treba zabraniti kockanje jer izaziva ovisnost koja dovodi do smanjenja kvalitete života
TEZA 2:	PRETPOSTAVKA ARGUMENTA: Visokoškolsko obrazovanje treba biti javno financirano jer se na taj način smanjuje jaz u mogućnostima mladih

ODS da bi visokoškolsko obrazovanje treba biti javno financirano/ Visokoškolsko obrazovanje treba biti javno financirano	
TEZA 3: ODS da reality TV programi donose više štete nego koristi/ Reality TV programi donose više štete nego koristi	PRETPOSTAVKA ARGUMENTA: Reality TV donosi više štete nego koristi jer osnažuje ljude da žele postati celebrityji, a ne da uspiju trudom i edukacijom
TEZA 4: ODS da se demokracija može sagraditi kao rezultat vanjskih intervencija	PRETPOSTAVKA ARGUMENTA: Demokracija se može sagraditi kao rezultat vanjskih intervencija jer one pružaju podršku lokalnim demokratskim pokretima
TEZA 5: ODS da je kapitalizam bolji od socijalizma	PRETPOSTAVKA ARGUMENTA: Kapitalizam je bolji od socijalizma zbog toga što omogućuje pravo na privatno vlasništvo
TEZA 6: ODS da institucionalna religija donosi više štete nego koristi/ Institucionalna religija donosi više štete nego koristi	PRETPOSTAVKA ARGUMENTA: Institucionalna religija donosi više štete nego koristi jer može negativno utjecati na provedbu zakona i demokratski razvoj
TEZA 7: ODB uveo ženske kvote u Sabor/ Treba uvesti ženske kvote u Sabora	PRETPOSTAVKA ARGUMENTA: Treba uvesti ženske kvote u Sabor jer su najefikasnije za povećanje broja u politici
TEZA 8: ODS da bi zemlje u razvoju trebale legalizirati dječji rad	PRETPOSTAVKA ARGUMENTA: Zemlje u razvoju bi trebale legalizirati dječji rad jer su zabrane nefunkcionalne, a legalizacija bi omogućila bolje radne uvjete i zakonsku zaštitu
TEZA 9: ODB zabranio pokuse na životinjama/ Treba zabraniti pokuse na životinjama	PRETPOSTAVKA ARGUMENTA: Treba zabraniti pokuse na životinjama kako bi zaštitili prava životinja
TEZA 10: ODS da treba zabraniti izbore ljepote/ Treba zabraniti izbore ljepote	PRETPOSTAVKA ARGUMENTA: Treba zabraniti izbore ljepote jer nameću nerealne standarde ljepote
TEZA 11:	PRETPOSTAVKA ARGUMENTA:

ODS da trenutačan sustav ocjenjivanja nije pravedan/ Trenutačan sustav ocjenjivanja nije pravedan	Trenutačan sustav ocjenjivanja JE pravedan jer osigurava mjerenje raznih kvaliteta učenika na jednak način
TEZA 13: ODS da reklame namijenjene djeci treba zabraniti/ Treba zabraniti reklame namijenjene djeci	PRETPOSTAVKA: Ne treba zabraniti reklame namijenjene djeci jer i djeca imaju pravo na informaciju
TEZA 14: ODS da bi roditelji trebali nadzirati elektronske uređaje svoje djece/ Roditelji bi trebali nadzirati elektronske uređaje svoje djece	PRETPOSTAVKA: Roditelji ne bi trebali nadzirati elektronske uređaje svoje djece zbog slobode djelovanja njihove djece
TEZA 15: ODS da političari nemaju pravo na privatnost/ Političari ne bi trebali imati pravo na privatnost	PRETPOSTAVKA: Političari ne bi trebali imati pravo na privatnost jer je i njihov privatni život potreban za informirano donošenje odluke o našim predstavnicima
TEZA 16: ODP izlazak Velike Britanije iz EU/ Brexit	PRETPOSTAVKA: NE treba podržati izlazak Velike Britanije iz EU/Brexit jer donosi ozbiljne ekonomske posljedice njezinim građanima
TEZA 17: ODP podupire zviždače	PRETPOSTAVKA: Zviždače treba podržati jer svojim djelovanjem osnažuju demokraciju kroz informiranje građana o ilegalnim djelovanjima državnika
TEZA 18: ODB uveo obvezni vojni rok u RH	PRETPOSTAVKA: Služenje vojnog roka razvija disciplinu kod pojedinca te mu usađuju vrijednosti rada
TEZA 19: ODB uveo politiku 1 djeteta u prenapučene zemlje <i>*(Indija, Kina)</i>	PRETPOSTAVKA: NE treba uvesti politiku 1 djeteta jer na taj način kršimo slobodu izbora roditelja

